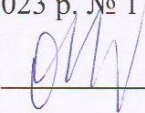

Розробник: Шеменьова Юлія Володимирівна, викладач циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладач: Шеменьова Юлія Володимирівна

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну

Протокол від 30 серпня 2023 р. № 1

Голова циклової комісії Олена КАЗІМІРЕНКО

Робочу програму перевірено
_____ 2023 р.

Заступник директора
з навчально-методичної роботи Оксана ГОЛОВЧАНСЬКА

Заступник директора з навчальної роботи Оксана КАЛАШНИК

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р. протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	
Вид дисципліни	нормативна	
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	6/180	
Курс	2	
Семестр	3	4
Кількість змістових модулів з розподілом:	4	
Обсяг кредитів	2,5	3,5
Обсяг годин, в тому числі:	180	
Аудиторні	36	48
Модульний контроль	4	8
Семестровий контроль	-	
Самостійна робота	35	49
Форма семестрового контролю		залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни «Історія образотворчого мистецтва» є професійна підготовка фахівця з високим рівнем знань з історії становлення світового образотворчого мистецтва, формування уявлення про шляхи та історію розвитку його видів (архітектури, скульптури, живопису, графіки та декоративно-ужиткового мистецтва) з часів утворення первісної культури і до наших днів.

Завдання курсу: навчити студента проводити художній аналіз творів образотворчого мистецтва, сформувані загальні теоретичні знання з можливістю їх використання на практиці для конкретного розгляду суспільних явищ і художніх цінностей, сприймати новітні концепції в галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва і реставрації творів мистецтва, поєднувати інновації з ustalеними вітчизняними та світовими традиціями.

Дисципліна «Історія образотворчого мистецтва», як обов'язкова компонента освітньої програми, забезпечує оволодіння студентами загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними предметних результатів навчання за відповідною освітньо-професійною програмою:

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності</i>		
ЗК1	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні	1-25
ЗК3	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово	1-25
ЗК6	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	1-25
ЗК7	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	1-25
ЗК8	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології	1-25
<i>Спеціальні компетентності</i>		
СК6	Здатність до формування мотивації та організації пізнавальної діяльності учнів	1-25

СК7	Здатність до спілкування з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою педагогічного супроводу	1-25
СК10	Здатність до організації процесу навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти	19-25
СК13	Здатність розвивати мовно-комунікативну компетентність учнів	4-25
СК14	Здатність до формування в учнів відповідального ставлення до інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій та безпечного їх використання	1-25
СК15	Здатність до формування в учнів відповідального ставлення до інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій та безпечного їх використання	1-25
СК16	Уміння моделювати і проводити уроки образотворчого мистецтва різних типів і позаурочні виховні заходи мистецтвознавчого напрямку, використовуючи систему міжпредметних зв'язків	1-25
СК19	Володіння різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах	1-25
СК20	Володіння методами зображення об'єктів навколишнього середовища, живих та неживих предметів засобами рисунку і живопису, декоративно-прикладного мистецтва, художньо-прикладної графіки	1-25
СК21	Уміння створювати цілісний художній образ засобами образотворчого мистецтва	1-25
	Застосування базових знань з провідних художньо-теоретичних систем та концепцій, історичних та мистецьких процесів розвитку українського образотворчого мистецтва в творчій та мистецтвознавчій діяльності	19-25
	Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного світового, зокрема українського мистецтва	11-25, МК

3. Результат навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

- аналізувати можливості професійного розвитку з урахуванням умов педагогічної діяльності та індивідуальних запитів і потреб (РН3 ОПП);
- виявляє здатність використовувати ефективні форми, засоби і стратегії комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями (РН9 ОПП);
- планує освітній процес залежно від мети, індивідуальних особливостей учнів, специфіки діяльності закладу освіти (РН10 ОПП);
- виявляють здатність оцінювати власну педагогічну діяльність відповідно до визначених критеріїв (РН12 ОПП);
- виявляють здатність формувати в учнів здатність до конструктивної міжособистісної взаємодії (РН13 ОПП);
- виявляють здатність формувати в учнів здатність використовувати інформаційно-комунікаційні та цифрові технології для вирішення навчальних завдань (РН14 ОПП);
- популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації (РН19 ОПП);
- усвідомлювати власну причетність до традицій і цінностей національної культури (РН20 ОПП);
- засвоїти періодизацію та хронологію розвитку мистецтва від первісної доби до сучасності;
розуміти сутність образотворчого мистецтва та його роль у духовному становленні особистості;
- генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного світового, зокрема українського образотворчого мистецтва;
- самостійно розвивати творчі здібності, творче мислення і художній смак в процесі подальшого застосування знань з історії образотворчого мистецтва.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових тем і модулів	Розподіл годин між видами роботи			
	Усього	Лекції	Семінарські	Самостійна робота
Вступ				
1. Мистецтво. Види мистецтв. Зародження мистецтва первісної доби	7	2		5
Змістовий модуль I. Мистецтво Стародавнього Світу				
2. Мистецтво Стародавнього Єгипту	4	2	2	
3. Мистецтво Межиріччя	9	2	2	5
4. Мистецтво Стародавньої Греції та Давнього Риму	9	2	2	5
Модульний контроль	2			
Разом	31	8	6	15
Змістовий модуль II. Мистецтво Середньовіччя				
5. Мистецтво Візантії	4	2	2	
6. Мистецтво Середньовічної Європи романського періоду	4	2		2
7. Мистецтво Готики	7	2	2	3
8. Мистецтво Східного та Західноєвропейського Середньовіччя	7		2	5
Разом	22	6	6	10
Змістовий модуль III. Мистецтво Європейського Відродження. Періодизація				
9. Проторенесанс і Раннє Відродження	9	4		5
10. Високий Ренесанс	7		2	5
11. Титани Відродження	4		4	
12. Північне Відродження: Німеччина, Нідерланди, Англія	2	2		
Модульний контроль	2			
Разом	22	6	6	10
Разом за 3 семестр	75	20	16	35
Змістовий модуль IV. Бароко і класицизм в образотворчому мистецтві європейських країн				
13. Виникнення Маньєризму як реакція на кризу ідей Відродження	4	2	2	
14. Стиль бароко в західноєвропейському мистецтві XVII ст.	6	2	2	2
15. Стилiстичні особливості української барокової пластики. Архітектура українського бароко. Творчість Й. Пінзеля	6	2	2	2
16. Національні художні школи Іспанії та Фландрії	6	2		4
17. Провідні художні стилі XVII–XVIII ст.	6	2		4
18. Образотворче мистецтво Європи XIX ст.	9	2	2	5
Модульний контроль	2			

Разом	39	12	8	17
Змістовий модуль V. Образотворче мистецтво Європи та Америки кін. XIX – XX ст.				
19. Декаданс і символізм в образотворчому мистецтві кінця XIX ст.	8	2	2	4
20. Післявоєнне мистецтво Європи	10	4	2	4
21. Американський стріт-арт 1930-х – 2000-х рр.	8	2		6
22. Мексиканський муралізм та його вплив на розвиток монументального живопису пострадянських країн	8	2	2	4
Модульний контроль	2			
Разом	36	10	6	18
Змістовий модуль VI. Авангардне мистецтво України XX ст. - XXI ст.				
23. Український бойчукізм і соцреалізм в світовому образотворчому мистецтві	6	2	2	2
24. Творчість Південноукраїнських художників	6	2	2	2
25. Сучасні художні стилі в образотворчому мистецтві європейських країн. Мистецтво воєнного стану	14	2	2	10
Модульний контроль	4			
Разом	28	6	6	14
Разом за 4 семестр	105	28	20	49
Разом за рік	180	48	36	84

*Із врахуванням МКР 12 год.

5. Програма навчальної дисципліни

Вступ. Мистецтво. Види мистецтв. Зародження мистецтва первісної доби

Лекція 1. Вступ. Мистецтво як складова культури. Види мистецтв. Своєрідність образотворчих мистецтв. Скульптура (кругла, рельєф) та її призначення. Види графіки (рисунок, гравюра). Види та жанри живопису. Основи аналізу творів образотворчого мистецтва. Архітектура. Типи споруд за функціональним призначенням. Версії походження мистецтва. Палеоліт. Специфіка образотворчого мистецтва. «Палеолітичні Венери». Мистецтво мезоліту. Мистецтво неоліту. Перехід від осілого способу життя. Виникнення гончарства. Мистецтво бронзової доби. Мегалітична архітектура. Доба заліза.

Основні поняття теми: мистецтво, види мистецтва, функціональна природа мистецтва, класифікація, періодизація мистецтва, еволюція, наскельні малюнки, гончарство, кераміка, перші споруди: дольмени, менгіри, кромлехи [2, 3, 4, 5].

Змістовий модуль I. Мистецтво Стародавнього Світу

Тема 2. Мистецтво Стародавнього Єгипту

Лекція 2. Раннє та Стародавнє Царства. Історичні особливості єгипетської цивілізації. Релігія та адміністративна система Єгипту. Типи храмів Стародавнього Єгипту. Піраміда Джосера. Пірамідальний комплекс у Гізі. Скульптурний портрет. Середнє Царство. Період занепаду Єгипту. Архітектурні комплекси у Фаюмі. Особливості монументального живопису. Нове царство. Тип наземного храму. Храм у Карнаку. Умовний характер рельєфних зображень. Період Ель-Амарни. Кругла і рельєфна скульптура.

Основні поняття теми: цивілізація, адміністративна система, храм, пірамідальний комплекс, скульптурний портрет, рельєф, монументальний живопис [2, 3, 4, 5].

Тема 3. Мистецтво Межиріччя

Лекція 3. Умовність поділу історії Передньої Азії на декілька етапів розвитку. Аккад – перша в Месопотамії велика деспотична монархія. Перетворення держави Саргона в шумерську державу. Скульптура. Культові статуї богів і портретні статуї правителів. Знахідки царського некрополя в Урі. Вплив мистецтва Шумера і Аккада на Вавилон. «Стела Хаммурапі». Мистецтво Ассирії. Грандіозні палаци та могутні фортеці. Канонічність зразка та свобода інтерпретації в образотворчому мистецтві Ассирії. Нововавилонське Царство. Сади Семіраміди. Стометрова семисхідчата піраміда Етеменанкі (Вавилонська вежа). Головний храм міста, споруджений на честь Мардука.

Основні поняття теми: монархія, держава, некрополь, статуя, стелла, палац, фортеця, храм [2, 3, 4, 5].

Семінарське заняття 1-2

План

1. Порівняння скульптури Давньої Месопотамії з єгипетською (канони зображення людини)
2. Художнє ремесло рабовласницьких міст-держав Шумера [2, 3, 4, 5].

Тема 4. Мистецтво Стародавньої Греції та Давнього Риму

Лекція 4. Егейська культура (крито-мікенський період). Короткі відомості про культуру о. Крит. Гомерівський період – початок історії грецького мистецтва. Розписи «Діпілонських ваз». Геометричний стиль та умовний характер грецького вазопису. Зародження ордерної системи в архітектурі. Етапи формування типів храмів (храм в Антах, простиль, амфіпростиль, периптер). Основні типи статуальної скульптури (куриси та кори). Класичний період і високий гуманізм. Хрисоелефантинна статуя Зевса. Афінський Акрополь. Скульптура Парфенона та її історична доля. Театр у Епідаврї. Галікарнаський Мавзолей. Статуя Мавсола. Военний характер давньоримської держави. Форум, базиліка, колізей, тріумфальні арки та їх призначення. Фаюмський портрет.

Основні поняття теми: егейська культура, стиль, вазопис, ордерна система, статуарна скульптура, гуманізм, форум, базиліка, колізей, тріумфальна арка, фаюмський портрет [2, 3, 4, 5].

Семінарське заняття 3

План

1. Значення для історії мистецтва археологічних розкопок А. Еванса на о. Крит та Г. Шлімана на території материкової Греції
2. Еволюція конструктивної системи давньогрецького храму
3. Давньогрецька скульптура
4. Архітектура Давнього Риму: своєрідність художніх рішень [2, 3, 4, 5].

Змістовий модуль II. Мистецтво Середньовіччя

Тема 5. Мистецтво Візантії

Лекція 5. Хронологічні рамки історії візантійського мистецтва. Історичні обставини та причини виникнення і загибелі Візантійської держави. Роль християнської церкви та імператорського двору в розвитку мистецтва. Технічні параметри та основні типологічні варіації культового будівництва. Мозаїки Равенни (VI ст.). Храм Св. Софії. Візантійський іконопис. Концепт і традиційні схеми декорації візантійського храму. Іконографія. Символіка кольору.

Основні поняття теми: хронологія, типологія, християнство, церква, імператор, культове будівництво, іконопис, декорація, іконографія, символіка [2, 3, 4, 5].

Семінарське заняття 4

План

1. Специфіка візантійського мистецтва, що поєднувало античну традицію з художньою культурою східних країн
2. Концепція та іконографія храмових розписів у Візантійському мистецтві
3. Храмове будівництво Візантії
[2, 3, 4, 5].

Тема 6. Мистецтво Середньовічної Європи романського періоду

Лекція 6. Період зрілого феодалізму в Західній Європі. Підкорення мистецтва релігійному культу. Спіритуалізм в умовному художньому стилі. Створення стилістичного синтезу мистецтв під егідою архітектури. Розвиток скульптури. Специфіка символіки католицького християнства. Розвиток декоративно-прикладного мистецтва та ілюстративної мініатюри. Скульптурне оформлення порталів романських церков і соборів.

Основні поняття теми: феодалізм, релігійний культ, спіритуалізм, художній стиль, синтез мистецтв, символіка, декоративно-прикладне мистецтво, ілюстративна мініатюра [2, 3, 4, 5].

Тема 7. Мистецтво Готики

Лекція 7. Боротьба церкви проти вільнодумства. Поява інквізиції. Інтенсивний розвиток міського будівництва. Новаторський характер будівельної конструкції готичного собору. Готичні собори Англії, Франції та Німеччини. Книжкова мініатюра.

Основні поняття теми: інквізиція, релігійний культ, архітектура, вітраж, троянда, мініатюра [2, 3, 4, 5].

Семінарське заняття 5

План

1. Історична роль готичного мистецтва як перехідного етапу до світської культури
2. Готичний стиль у графіці й архітектурі Західної Європи (Англія, Франція, Німеччина)
[2, 3, 4, 5].

Тема 8. Мистецтво Східного та Західноєвропейського Середньовіччя

Семінарське заняття 6

План

1. Художні ремесла Візантії
2. Характерні риси романського стилю
3. Розвиток книжкової мініатюри в період Готики
[2, 3, 4, 5].

Змістовий модуль III. Мистецтво Європейського Відродження.

Періодизація

Тема 9. Проторенесанс і Раннє Відродження

Лекція 8-9. Італійське Відродження. Формування окремих художніх шкіл. Творчість Джотто ді Бондоне. Середньовічний принцип розповідного характеру фресок. Кватроченто. Архітектура Філіппо Брунеллескі у Флоренції. Фрески Мазаччо в каплиці Бранкаччі Карміне у Флоренції. Своєрідність творчості Сандро Боттічеллі. Новаторство реалістичного трактування сюжетів і живописних образотворчих засобів.

Основні поняття теми: фреска, каплиця, античність, архітектура, реалістичне зображення, Флоренція [2, 3, 4, 5].

Тема 10. Високий Ренесанс

Семінарське заняття 7

План

1. Зростаюче значення Риму та Ватикану в політичному і художньому житті Італії
2. Будівництво собору Св. Петра у Римі
3. Класична ясність і завершеність композиційних рішень Рафаеля Санти
4. Творчість Мікеланджело
[2, 3, 4, 5].

Тема 11. Титани Відродження

Семінарське заняття 8-9

План

1. Художні новації Раннього Ренесансу
2. Творчість Леонардо да Вінчі: початок Високого Ренесансу
3. Творчість Мікеланджело – живописця, скульптора, архітектора
4. Творчість Тиціана
[2, 3, 4, 5].

Тема 12. Північне Відродження: Німеччина, Нідерланди, Англія

Лекція 10. Період реформації. Ідейне підґрунтя Мартіна Лютера. Особливості Відродження в Німеччині. Провідна тематика творів живопису та графіки. Творчість Альбрехта Дюрера. Портрети Ганса Гольбейна Молодшого та Лукаса Карнаха Старшого. Англійське Відродження та ідеї гуманізму.

Основні поняття теми: портрет, реформація, канон, гротеск [2, 3, 4, 5].

Змістовий модуль IV. Бароко і класицизм в образотворчому мистецтві європейських країн

Тема 13. Виникнення Маньєризму як реакції на кризу ідей Відродження

Лекція 11. Криза гуманістичної культури. Творчість Тінторетто та Арчімбольдо. Культ віртуозного малюнка. Головні ідеї доби у Французькому та Італійському мистецтві. Маньєризм в Україні.

Основні поняття теми: гравюра, криза, віртуозний малюнок [2, 3, 4, 5].

Тема 14. Стил бароко в західноєвропейському мистецтві XVII ст.

Лекція 12. Формування в Італії нового художнього стилю – бароко. Його місце й роль в політичному, ідеологічному і художньому житті Західної Європи. Характеристика формальних ознак стилю бароко. Мікеланджело Мерізі да Караваджо – живописець новатор, засновник реалістичного живопису в Італії. Драматичне звучання барокових картин.

Основні поняття теми: ідеологія, новатор, живописець, драма, реалістичний живопис [2, 3, 4, 5].

Тема 15. Стилiстичнi особливостi української барокової пластики.

Архітектура українського бароко. Творчість Й. Пінзеля

Лекція 13. Розвиток українського бароко. Козацьке бароко. Дерев'яна архітектура та скульптура Західної України. Творчість Й. Пінзеля, особливості художньої манери скульптора.

Основні поняття теми: козацтво, архітектура, вітвар, скульптура [2, 3, 4, 5].

Семінарське заняття 10-11

План

1. Характерні ознаки українського бароко в архітектурі
 2. Явища характерні для української культури другої половини XVIII ст.
 3. Мазепинське бароко
- [2, 3, 4, 5].

Тема 16. Національні художні школи Іспанії та Фландрії

Лекція 14. Реалістична школа іспанського живопису першої половини XVII ст. Золотий вік іспанського живопису. Самобутня творчість іспанського художника Ель Греко. Яскрава самобутність іспанського реалістичного живопису. Дієго Веласкес – представник реалістичного живопису. Фламандський живопис. Історичні наслідки буржуазної революції в Нідерландах XVI ст. Фламандська і Голландська художні школи. Пітер Пауль Рубенс. Гуманізм і глибина образів у творчості Рембрандта. Голландський натюрморт. Рембрандт Харменс ван Рейн.

Основні поняття теми: революція, реалістичний живопис, натюрморт, гуманізм, художній образ [2, 3, 4, 5].

Тема 17. Провідні художні стилі XVII–XVIII ст.

Лекція 15. Формування національної культури Франції XVII ст. Розвиток філософської думки. Придворно-аристократичний напрям з переважанням стилю бароко та реалістичних течій. Жак Калло – графік мініатюрного офорту. Класицизм у французькому мистецтві першої половини XVII ст. Нікола Пуссен – основоположник класицизму в образотворчому мистецтві. Своєрідність творчості Антуана Ватто. Мистецтво рококо. Революційний класицизм у творчості Жана Луї Давида.

Основні поняття теми: національна культура, офорт, графіка, мініатюра, класицизм, рококо [2, 3, 4, 5].

Тема 18. Образотворче мистецтво Європи XIX ст.

Лекція 16. Велика французька революція та художній стиль “Ампір”. Романтизм в живописі Ежена Делакруа. Художня метафора в образах художника. Гра світла та тіні на полотнах імпресіоністів (Е. Мане, К. Моне, О. Ренуара, К. Пісарро, А. Сіслей). Імпресіонізм в скульптурі. Постімпресіонізм у творчості П. Сезанна, В. ван Гога, П. Гогена.

Основні поняття теми: революція, творчий метод, імпресіонізм, постімпресіонізм [2, 3, 4, 5].

Семінарське заняття 12

План

1. Рембрандт, Хальс, Вермеєр у контексті художньої традиції Голландії
2. «Ранній» французький класицизм, творчість Пуссена
3. Рококо в образотворчому мистецтві
[2, 3, 4, 5].

Змістовий модуль V. Образотворче мистецтво Європи та Америки кін.

XIX – XX ст.

Тема 19. Декаданс і символізм в образотворчому мистецтві кінця XIX ст.

Лекція 17. Філософські джерела декадансу. Образи мерців. Занепадницькі настрої, естетизм, аморалізм і стилізація на полотнах художників. Символізм в живописі А. Мухи та Г. Клімта.

Основні поняття теми: символ, художній образ, естетизм, стилізація, символізм [2, 3, 4, 5].

Семінарське заняття 13

План

1. Західноєвропейський авангард
2. Основні тенденції мистецтва кінця XIX – поч. XX ст.
3. Фовізм. Основні представники
[2, 3, 4, 5].

Тема 20. Післявоєнне мистецтво Європи

Лекція 18-19. Експресіонізм в живописі та графіці (Е. Мунк, О. Дікс, Е. Шіле). Кубізм та герніка П. Пікассо. Футуризм У. Боччоні. Сюрреалізм у творчості Ф. Кало. Психоаналіз З. Фрейда. Глибина художнього образу в творах С. Далі та Р. Магрітта. Дадаїзм. Метафізичний живопис. Діяльність «Баухауза». Поп-арт.

Основні поняття теми: експресіонізм, кубізм, художній образ, сюрреалізм, психоаналіз, дадаїзм, метафізичний живопис [3, 4, 5].

Семінарське заняття 14

План

1. Модернізм у західноєвропейському живописі
2. Доречність поняття «психологічний декаданс». Багатогранність світоглядних принципів у творчості художників-експресіоністів [3, 4, 5].

Тема 21. Американський стріт-арт 1930-х–2000-х рр.

Лекція 20. Вуличне мистецтво та перші американські графіті. Настінні розписи часів Другої світової війни. Особливості художньої мови графіті-художників. Стріт-арт, як різновид вуличного образотворчого мистецтва. Творчий шлях Kilroy, Cornbread, Такі, SAMO.

Основні поняття теми: стріт-арт, графіті, райтер, вуличне мистецтво [4, 5, 7, 8].

Тема 22. Мексиканський муралізм та його вплив на розвиток монументального живопису пострадянських країн

Лекція 21. Мексиканська революція 1917–1920 рр. Мексиканський муралізм: історія походження, провідні митці. «Велика трійка» Д. Рівера, Х. Ороско, Д. Сікейрос. Монументальний живопис СРСР.

Основні поняття теми: революційний живопис, муралізм, фреска, мозаїка [5, 7, 8].

Семінарське заняття 15

План

1. Мексиканська школа монументального живопису
2. Особливості мексиканського муралізму
3. Живопис Ф. Кало та Д. Рівери [5, 7, 8].

Змістовий модуль VI. Авангардне мистецтво України XX - XXI ст.

Тема 23. Український бойчукізм і соцреалізм у світовому образотворчому мистецтві

Лекція 22. Михайло Бойчук та концепція розвитку українського мистецтва XX ст. Український монументалізм. «Неовізантизм» у творах М. Бойчука. Ідейна платформа М. Бойчука та Д. Рівери. «Бойчукісти» та їх внесок у світове образотворче мистецтво. Агітаційний плакат. Соцреалізм в картинах Т. Яблонської та С. Шишка.

Основні поняття теми: бойчукізм, соцреалізм, монументалізм, концепція, неовізантизм, ідейна платформа [6, 7, 8].

Семінарське заняття 16-17

План

1. Монументальне мистецтво України. Провідні митці
2. Вуличне мистецтво та його розвиток в країнах Східної Європи [1, 6, 7, 8].

Тема 24. Творчість Південноукраїнських художників

Лекція 23. Художній образ у творчості А. Куїнджі та І. Айвазовського. Творчий шлях З. Серебрякової. Футуристичні спогади Д. Бурлюка.

Основні поняття теми: футуризм, соцреалізм, пейзаж [6, 7, 8].

Тема 25. Сучасні художні стилі в образотворчому мистецтві європейських країн. Мистецтво воєнного стану

Лекція 24. Концептуальне мистецтво (скульптура та живопис). Інсталяція та перформанс. Метамодерн та його ключові засади. Альтернативні концепції та погляди в нову епоху. Художній образ сучасності. Віджей-арт.

Основні поняття теми: концепція, метамодерн, метамодернізм, нова епоха, війна [1, 6, 7, 8].

Семінарське заняття 18

План

1. Ключові засади постпостмодерну
2. Концептуальна скульптура сучасної Європи
3. Мистецтво воєнного стану: персоналії та концепції
[1, 6, 7, 8].

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Завдання оцінюються за 12-бальною шкалою

№ п/п	Вимоги до роботи	Оцінка за шкалою Фахового коледжу
1	Студент володіє глибокими і міцними знаннями. В роботі демонструє серйозний аналіз творів образотворчого мистецтва, розуміє специфіку видів та жанрів мистецтва з відповідною термінологією, виявляє базові компетентності. Відповідь на тестові та теоретичні питання виявляє високий ступінь не розрізнених знань і тем, а їх інтегрованого розуміння. Студент своїми відповідями доводить глибокі знання стилів, жанрів, дає точні та вичерпні визначення.	12–10 балів
2	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, прагне застосувати знання під час виконання теоретичних завдань. У відповідях логічно відтворює набуті знання, але не завжди доречно наводить події, факти, що вплинули на художні процеси в різних країнах світу. Дає оцінку, демонструє власне розуміння ролі художника в житті суспільства, наводить перелік творів, фактів.	9–8 балів
3	Відповіді правильні, але недостатньо логічні. Студент виконує завдання не виявляючи самостійності в оцінках, плутається у фактах, подіях, назвах творів художників.	7–6 балів
4	Студент частково виконує завдання, не дає змогу врахувати рівень засвоєності матеріалу. Студент володіє лише половиною навчального матеріалу, з неточностями дає визначення стилю, неспроможний викласти власну думку в письмовій формі.	5–4 балів
5	Студент володіє незначною частиною навчального матеріалу. В письмовій роботі без допомоги викладача студент не здатний аналізувати твори мистецтва, абсолютно не орієнтується у мистецтвознавчих термінах і не знає, як і де їх доречно використовувати.	3–1 бал

6.2 Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Зміст самостійної роботи студентів 2 курсу полягає у виконанні самостійних практичних завдань кожне з яких оцінюється за 12-бальною шкалою.

№ н/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Знайомство зі зразками матеріальної культури та мистецтва первісної доби	5
2.	Порівняльна характеристика мистецтва Стародавньої Греції зі зразками матеріальної культури Месопотамії	10
3.	Розробка віртуальної моделі готичного собору	10
4.	Характеристика творчості митців Раннього Відродження	5
5.	Психологічний портрет Рембрандта	5
6.	Визначити стилі «бароко», «рококо», «класицизм», «модерн», скласти таблицю та опис кожного з названих стилів (архітектура, живопис, прикладне мистецтво)	12
7.	Творчий шлях К. Моне	5
8.	Мистецтво міжвоєнного періоду. Головні персоналії та художні образи	8
9.	Розробити власний графіті-шрифт	10
10.	Модерн – постмодерн – гіпермодерн – метамодерн. Окреслити процеси трансформації	14
Всього годин за рік:		84

6.3 Форма проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Підсумковий модульний контроль проводиться в комбінованій формі, що має на меті перевірити теоретичні знання студентів.

Критерії оцінювання виконання модульних контрольних робіт

Критерії оцінювання за 25 бальною шкалою

Розробляється викладачем в залежності від фактичного навчального матеріалу та з врахуванням «Критеріїв оцінювання виконання практичних, лабораторних робіт та відповіді на семінарському занятті»

6.4 Форма проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

4 семестр передбачає форму семестрового контролю – залік.

6.5 Шкала відповідності оцінок

Оцінка за 12-бальною шкалою	Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою
12	A	98–100
11		94–97
10		93–90
9	B	89–86
8		85–82
7	C	81–75
6	D	74–69
5	E	68–65
4		64–60
3	Fx	59–35
2	F	34–20
1		19–1

6.

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
Fx	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

**7. Навчально-методична карта дисципліни
«Історія образотворчого мистецтва» 3 семестр**

Разом: 77 год., лекції – 20 год., семінарські заняття – 16 год., самостійна робота – 35 год., модульний контроль – 6 год.

Модуль	Модуль I.			
Назва модуля	Змістовий модуль I. Мистецтво Стародавнього Світу			
Лекції	1.	2.	3.	4.
Теми лекцій	Мистецтво. Види мистецтв. Зародження мистецтва первісної доби	Мистецтво Стародавнього Єгипту	Мистецтво Межиріччя	Мистецтво Стародавньої Греції та Давнього Риму
Теми семінарських занять	Мистецтво Межиріччя			
Самостійна робота	Знайомство зі зразками матеріальної культури та мистецтва первісної доби		Порівняльна характеристика мистецтва Стародавньої Греції зі зразками матеріальної культури Месопотамії	
Види поточного контролю	МК			
Модуль	Модуль II.			
Назва модуля	Змістовий модуль II. Мистецтво Середньовіччя			
Лекції	5.	6.	7.	
Теми лекцій	Мистецтво Візантії	Мистецтво Середньовічної Європи романського періоду	Мистецтво Готики	
Теми семінарських занять	Мистецтво Візантії	Мистецтво Східного та Західноєвропейського Середньовіччя	Мистецтво Готики	
Самостійна робота	Розробка віртуальної моделі готичного собору			
Види поточного контролю	МК			
Модуль	Модуль III.			
Назва модуля	Змістовий модуль III. Мистецтво Європейського Відродження. Періодизація			
Лекції	8-9		10	
Теми лекцій	Проторенесанс і Раннє Відродження		Північне Відродження: Німеччина, Нідерланди, Англія	
Теми семінарських занять	Високий Ренесанс	Титани Відродження		
Самостійна робота	Характеристика творчості митців Раннього Відродження	Психологічний портрет Рембрандта		
Види поточного контролю	МК			

Навчально-методична карта дисципліни «Історія образотворчого мистецтва»

4 семестр

Разом: 103 год., лекції – 28 год., семінарські заняття – 20 год., самостійна робота – 49 год., модульний контроль – 6 год.

Модуль	Модуль IV.					
Назва модуля	Змістовий модуль IV. Бароко і класицизм в образотворчому мистецтві європейських країн					
Лекції	13.	14.	15.	16.	17.	18.
Теми лекцій	Виникнення Маньєризму як реакція на кризу ідей Відродження	Стиль бароко в західноєвропейському мистецтві XVII ст.	Стилістичні особливості української барокової пластики. Архітектура українського бароко. Творчість Й. Пінзеля	Національні художні школи Іспанії та Фландрії	Провідні художні стилі XVII–XVIII ст.	Образотворче мистецтво Європи XIX ст.
Теми семінарських занять	Стиль бароко в західноєвропейському мистецтві XVII ст.	Стилістичні особливості української барокової пластики. Архітектура українського бароко. Творчість Й. Пінзеля		Образотворче мистецтво Європи XIX ст.		
Самостійна робота	Визначити стилі «бароко», «рококо», «класицизм», «модерн», скласти таблицю та опис кожного з названих стилів (архітектура, живопис, прикладне мистецтво)			Творчий шлях К. Моне		
Види поточного контролю	МК					
Модуль	Модуль V.					
Назва модуля	Змістовий модуль V. Образотворче мистецтво Європи та Америки кін. XIX – XX ст.					
Лекції	19.	20.	21.	22.		
Теми лекцій	Декаданс і символізм в образотворчому мистецтві кінця XIX ст.	Післявоєнне мистецтво Європи	Американський стріт-арт 1930-х–2000-х рр.	Мексиканський муралізм та його вплив на розвиток монументального живопису пострадянських країн		
Теми семінарських занять	Декаданс і символізм в образотворчому мистецтві кінця XIX ст.	Післявоєнне мистецтво Європи		Мексиканський муралізм та його вплив на розвиток монументального живопису пострадянських країн		
Самостійна робота	Мистецтво міжвоєнного періоду. Головні персоналії та художні образи			Розробити власний графіті-шрифт		
Види поточного контролю	МК					
Модуль	Модуль VI.					
Назва модуля	Змістовий модуль VI. Авангардне мистецтво України XX–XXI ст.					
Лекції	23.	24.		25.		
Теми лекцій	Український бойчукізм і соцреалізм в світовому образотворчому мистецтві	Творчість Південноукраїнських художників		Сучасні художні стилі в образотворчому мистецтві європейських країн. Мистецтво воєнного стану		

Теми семінарських занять	Український бойчукізм і соцреалізм в світовому образотворчому мистецтві	Творчість Південноукраїнських художників	Сучасні художні стилі в образотворчому мистецтві європейських країн. Мистецтво воєнного стану
Самостійна робота	Модерн-постмодерн-гіпермодерн-метамодерн. Окреслити процеси трансформації		
Види поточного контролю	МК		
Підсумковий контроль	залік		

8. Рекомендована література

Основна (базова) література:

1. Бабій Н. Естетика сучасності на зламі тисячоліть: модерн – постмодерн – гіпермодерн – метамодерн. Культура та мистецтво в сучасному світі. Київ, 2020. Вип. 21. С. 23–33.
2. Безклубенко С. Всезагальна теорія та історія мистецтва. Київ, 2003. 254 с.
3. Жубр М. С. Чудеса світу. Харків: Віват, 2018. 48 с.
4. Тимофієнко В. І. Архітектура і монументальне мистецтво. Терміни та поняття. Київ, Вид-во Інституту проблем сучасного мистецтва, Головкивархітектура, 2016. 512 с.
5. Платонова Н.І. Мистецтво. Енциклопедія. Харків: Перо, 2018.

Додаткова література:

6. Михайло Бойчук та його школа монументального мистецтва: альбом. Хмельницький: Галерея, 2010. 282 с.
7. Шактер Р. Світовий атлас вуличного мистецтва / пер. з англ. Є. Гулевич, В. Правило, Е. Сардалова, С. Семенко, Л. Яким. Київ: «Magenta Art Books», 2018. 408 с.
8. Шеменьова Ю. В. Мурали України у світовому стріт-арті: формотворення, пластичне моделювання, художньо-образні особливості. дис. д. філософії (023 Образотворче мистецтво). Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв. Київ, 2021. 437 с.

9. Додаткові ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/> (дата звернення 03.08.2023).

2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського. URL: www.dnrb.gov.ua/ (дата звернення 21.07.2023).
3. Національна бібліотека України імені В. В. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/> (дата звернення: 21.08.2023).